

Előszó

A Kerényi Károly Szakkollégium 1993-ban jött létre tudomány iránt érdeklődő hallgatók önszervező munkájának jóvoltából. Fura érzés, hogy nemsokára húszéves lesz. A Kerényi e csaknem két évtized alatt *brand* lett, a pécsi bölcsészképzés elismert, rangos intézményévé vált. Ez annak köszönhető, hogy bebizonyította, képes tagjait felkészíteni a kutatói pályára. Szép számmal lehetne hivatkozni a tudományos életben már elindult vagy éppen beérkezett öregdiákok példáira.

Pedig a Kerényi – én legalábbis így látom – sosem volt versenyistálló. Legfontosabb erénye ma is az, hogy közösségi támogatást képes nyújtani a hallgatók egyéni munkájához. Erre különösen nagy szükség van akkor, amikor az ember kezdőként, egyetemistaként nem tudja még, hogyan fordítsa termőre szellemi energiáit. Amikor nem tudja, hogyan formálja át lelkesedését, tudásvágyát türelmes kutatómunkává, amikor meg kell találnia szertágazó érdeklődési körén belül a szűkebb, épp neki való, itt és most elvégezhető kutatói feladatot. Vári György barátom, „öreg” kerényis, pontosan fogalmazta meg a szakkollégium lapjában (mivel már ilyen is van), mit jelentett az együttgondolkodás közösségi élménye, felidézve a lázasan vitatkozó, egymást bírálattal segítő („lebarmoló”) szakkollégistákat: „Azelőtt nem találkoztam olyanokkal, akiknek szenvedélyük volt gondolkodni és közös kérdéseik teremtették meg közösségüket...”

Heveny tudásvágy fűtötte akolmeleg a kollégiumi társalgóban: számomra ezt is jelenti a Kerényi, és nemcsak a hajdani, hanem a mostani is. Itt nagyjából biztosak lehettünk abban, hogy a bírálat – még ha éles is – az *csak bírálat*, nem több, nem hátsó szándékok fedőmanővere. Mondhatná erre valaki, hogy ez naivitás, idealizmus – a viták nyíltsága csak az összezártság és a laboratóriumi környezet velejárója. Lehet, ám mégiscsak arról van szó, hogy a szakkollégiumi vitákban a tudományos pallérozódáson kívül valami más is, talán fontosabb is történik: az efféle közösségi gyakorlatokban lehet legjobban megtanulni a demokratikus értelmiségi mentalitást. Ennek az éthosza hagyományozódik a Kerényiben, a névadótól és a szakkollégium múltjából is következik, ám mégis az számít, hogy az egyes évfolyamok újra és újra kialakítják maguk között, amikor

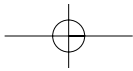
fiatal felnőttek önálló, önszerveződő közösségeként döntési folyamatokat visznek végig. Szerencsés az a kerényis, aki később talál magának még egy ilyen munkahelyet, szakmai közösséget. Nagyon jól esik látni, hogy a műhelykörnyezet őszinteségét, szellemi intimitását a mai kerényisek is megteremtik maguknak, irigylem is őket ezért.

Azt a Kerényit, amihez én csatlakoztam, (a mindenkori seniorok és a közösségileg aktív tagok mellett) Jankovits László formálta, irányította. Javarészt az ő érdeme, hogy a Kerényi Károly Szakkollégium rendszeres munkát folytató, országosan jegyzett, OTDK-babérokot szorgalmasan gyűjtögető, magas színvonalú műhelyé vált. Ha az hőskor volt, akkor a mostani időszak reneszánsz. Ez a leplezetlenül kultikus, rajongó retorika afeletti lelkesedésemnek tudható be, hogy az utóbbi években valóban újjászületett a szakkollégium. Látszik ez a konferenciákon, a szakmai napokon, a Kerényi egyetemi presztízsén, az országos szakkollégiumi érdekegyeztető munka eredményein, az újraindított *Annona*-köteteken, a honlapon, az arculaton, a már említett kiadványon és nem utolsósorban a tagok tudományos teljesítményén.

Ez utóbbiból nyújt válogatást a kötet. A különféle tudományterületeket átfogó tanulmánykötetet képtelen lennék érdemben és szakszerűen bemutatni, legfeljebb csak azt tudom pontokba szedni, hogy szerintem mi *nem* a kötet.

Először is, ezek a tanulmányok nem holmi önképzőköri dolgozatok. Nem a pályakezdőknek járó elnéző jóindulat támogatásával jutottak el a nyomdafestéki. Mögöttük van az egyéni kutatás, az adott tanszék tudományos igényessége, a konzulensek kutatásvezetői munkája, ott van mögöttük a szakkollégiumi nyilvános előadás, továbbá egy-két konferencia-előadás hozzászólásainak tanulsága, végül ott van a szaklektori tanácsok hozadéka, valamint a szerkesztők utolsó simításai. Hosszú idő alatt elkészült mestermunkákról beszélhetünk tehát, a mestermunka régi, céhes értelmében. Az itt szereplő fiatal kutatók közül többen ezeknek a tanulmányoknak a készítése során tanulták meg a tanulmányírás hogyanját és váltak mesterfokozatú, teljes jogú tagjaivá a maguk szaktudományos testületének, szak-kollégiumának.

Másodsor: mindennek ellenére a kötet *nem* (vagy *nem* csak) büszkeségtábla és jeles rendű bizonyítvány, hanem – talán ezzel kellett volna kezdeni – érdekes, okos, szellemes, tanulságos olvasmány is. Pontosan annyira sokszínű, mint amennyire a bölcsészet

ELŐSZÓ

az: a római kori feliratok tüzetes böngészésétől a Pécs környéki ipari terek kulturális újraélesztésének kérdéséig terjed a spektrum. Van, aki újra felfedezi az újra felfedezhetőnek aligha hitt népi költőt, Juhász Ferencet, van, aki vallásfilozófiai fogalmakkal elemez kultfilmet (a *Mátrixot*), van, aki az arcfelismerés pszichológiáját, van, aki a legkorábbi keresztény zene forrásait kutatja. Az egyik tanulmány Jorge Luis Borges elbeszéléseinek labirintusaiban, a másik Szabó Magda önéletrajzi terében kalauzol, a sort folytathatnám.

Végül, harmadszor, még csak annyit, hogy az *Annona Nova* most közreadott kötete mégsem pusztán *miscellanea*, vegyesfelvágott, véletlen egybeterelte tanulmányok gyűjteménye. A tematikai sokféleség ellenére megjelennek az írásokban az azonos tanszékek, a többekre ható oktatók hangsúlyai, a visszatérő hivatkozások mögött ott sejlenek a közös olvasmányok, egyszóval: jó észrevenni bennük az együttgondolkodás nyomait.

Pécs, 2012. október 12.

Szolláth Dávid

